

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2007 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”;
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części może być przyznana pomoc oraz warunki i tryb przyznania pomocy;
- 5) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego

dalej „rozporządzeniem nr 1974/2006”, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. 1. O pomoc może ubiegać się osoba fizyczna, która:

- 1) jest posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa rolnego w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, zwanych dalej „gospodarstwem”; wielkość ekonomiczna gospodarstwa stanowi co najmniej równowartość 4 ESU (Europejska Jednostka Wielkości Ekonomicznej);
- 2) prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkcję roślinną lub zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb, zwaną dalej „działalnością rolniczą”;
- 3) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 4) jest pełnoletnia i nie ukończyła 60 roku życia;
- 5) posiada następujące kwalifikacje zawodowe:
 - a) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, średnie lub wyższe lub
 - b) tytuł kwalifikacyjny, tytuł zawodowy lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
 - c) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
 - d) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze i co najmniej 5 – letni staż pracy w rolnictwie,
 - e) kwalifikacje rolnicze wymagane przy udzielaniu pomocy inwestycyjnej rolnikom w państwie, którego obywatelstwo posiada, w ramach

analogicznego działania współfinansowanego przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) - jeżeli nie posiada obywatelstwa polskiego;

- 6) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych.

2. Za staż pracy w rolnictwie uznaje się okres, w którym osoba ubiegająca się o pomoc, podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik, lub okres zatrudnienia w gospodarstwie, na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, na stanowisku związanym z prowadzeniem produkcji rolnej, lub okres, w którym wnioskodawca był posiadaczem gospodarstwa.

3. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w przypadku gdy o przyznanie pomocy ubiega się beneficjent działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej „Programem”, powinien być spełniony najpóźniej w terminie wyznaczonym w związku z przyznaniem pomocy na podstawie przepisów w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

4. Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. O pomoc może ubiegać się osoba prawna, jeżeli:

- 1) spełnia warunki określone w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 6;
- 2) jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) co najmniej jedna osoba wchodząca w skład organu, do zakresu działania którego należy podejmowanie decyzji dotyczących prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie, lub osoba zatrudniona do prowadzenia gospodarstwa, posiada następujące kwalifikacje zawodowe:
 - a) wykształcenie rolnicze średnie lub wyższe, lub

- b) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym związanym z zarządzaniem produkcją rolną lub produkcją w dziale specjalnym produkcji rolnej albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym związanym z zarządzaniem produkcją rolną lub produkcją w dziale specjalnym produkcji rolnej,
- c) kwalifikacje rolnicze wymagane przy udzielaniu pomocy inwestycyjnej rolnikom w państwie, którego obywatelstwo posiada, w ramach analogicznego działania współfinansowanego przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) - jeżeli nie posiada obywatelstwa polskiego.

§ 4. O pomoc mogą ubiegać się wspólnicy spółki cywilnej, jeżeli:

- 1) każdy ze wspólników spełnia warunki wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 – w przypadku gdy wspólnikiem jest osoba fizyczna;
- 2) każdy ze wspólników spełnia warunki wymienione w § 2 ust. 1 pkt 6 oraz w § 3 pkt 2 – w przypadku gdy wspólnikiem jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej;
- 3) są posiadaczami samoistnymi lub zależnymi gospodarstwa; wielkość ekonomiczna gospodarstwa stanowi co najmniej równowartość 4 ESU (Europejska Jednostka Wielkości Ekonomicznej);
- 4) prowadzą w ramach umowy spółki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą;
- 5) co najmniej jeden ze wspólników posiada kwalifikacje zawodowe określone w:
 - a) § 2 ust. 1 pkt 5 – w przypadku gdy wspólnikiem jest osoba fizyczna,
 - b) § 3 pkt 3 – w przypadku gdy wspólnikiem jest osoba prawna.

§ 5. O pomoc może ubiegać się spółka osobowa w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, jeżeli:

- 1) spełnia warunki określone w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 oraz § 3 pkt 2;
- 2) co najmniej jedna osoba uprawniona do prowadzenia spraw spółki posiada kwalifikacje zawodowe określone w § 3 pkt 3.

§ 6. Pomoc przyznaje się:

- 1) osobie fizycznej, która spełnia warunki określone w § 2 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 6, z zastrzeżeniem § 2 ust. 3 i której został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) osobie prawnej, która spełnia warunki określone w § 3 i której został nadany numer identyfikacyjny, o którym mowa w pkt 1;
- 3) wspólnikom spółki cywilnej, jeżeli są spełnione warunki określone w § 4 oraz jednemu ze wspólników, co do którego pozostali wspólnicy wyrazili zgodę, został nadany numer identyfikacyjny, o którym mowa w pkt 1;
- 4) spółce osobowej w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, jeżeli są spełnione warunki określone w § 5 i został nadany numer identyfikacyjny, o którym mowa w pkt 1.

§ 7. 1. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane z prowadzeniem działalności rolniczej:

- 1) spełniającą wymagania określone w Programie, w szczególności uzasadnioną ekonomicznie, w tym pod względem jej kosztów, oraz zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celów działania, o którym mowa w § 1;
- 2) która nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych;
- 3) której realizacja w gospodarstwie przyczyni się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa, w tym:
 - a) wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, płatności ostatecznej, z tym że w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu - płatności pośredniej, w ramach której po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu, lub
 - b) poprawy sytuacji w gospodarstwie w zakresie ochrony środowiska, lub

- c) poprawy sytuacji w gospodarstwie w zakresie warunków utrzymania zwierząt, lub
- d) poprawy sytuacji w gospodarstwie w zakresie higieny i bezpieczeństwa produkcji, lub
- e) poprawy sytuacji w gospodarstwie w zakresie infrastruktury drogowej;
- 4) która nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
- 5) której realizacja nie została rozpoczęta przed dniem zawarcia umowy.

2. Pomoc może być przyznana, jeżeli zostały spełnione warunki określone w rozporządzeniu oraz innych przepisach prawa związanych z realizacją operacji.

3. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą inwestycje mające na celu dostosowanie gospodarstwa do określonych odrębnymi przepisami wymagań w zakresie:

- 1) higieny produkcji mleka oraz warunków utrzymania zwierząt – jeżeli inwestycję podejmuje beneficjent działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem zgodnie ze złożonym przez niego planem rozwoju gospodarstwa, a dostosowanie gospodarstwa nastąpi w okresie 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;
- 2) ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego - pod warunkiem, że dostosowanie nastąpi w terminie nie dłuższym niż 36 miesięcy od dnia, w którym dane wymaganie określone odrębnymi przepisami stało się obowiązujące.

4. Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) operacja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;
- 3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie:
 - a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,

- b) 24 miesiące od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie
- lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r.;
- 4) płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

5. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) pomoc przyznaje się, jeżeli:
 - a) operacja będzie realizowana w nie więcej niż dziesięciu etapach, przy czym w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu będzie realizowana zgodnie z ust. 4 pkt 1,
 - b) złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie określonym w ust. 4 pkt 2,
 - c) wniosek o płatność będzie składany nie częściej niż dwa razy w roku,
 - d) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r., przy czym złożenie ostatniego wniosku o płatność w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminach określonych w ust. 4 pkt 3;
- 2) nie stosuje się przepisu ust. 4 pkt 4.

6. Przez wniosek o płatność:

- 1) pośrednią - rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;
- 2) ostateczną - rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji.

§ 8. 1. Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów:

- 1) budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, zakupu maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, zakładania, wyposażania sadów lub plantacji wieloletnich, budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej,
- 2) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji,
- 3) poniesionych:
 - a) od dnia zawarcia umowy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne - poniesionych nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r.,
 - b) w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 10 tys. zł lub kosztów, o których mowa w § 9 ust. 5 – w formie rozliczenia bezgotówkowego przeprowadzonego poleceniem przelewu- zwanych dalej „kosztami kwalifikowalnymi”.

2. Koszty ogólne poniesione przed dniem zawarcia umowy są ponoszone na wyłączne ryzyko wnioskodawcy. W przypadku nieprzyznania pomocy wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot tych kosztów.

3. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w § 9, w szczególności:

- 1) nabycia nieruchomości;
- 2) podatku od towarów i usług (VAT);
- 3) nabycia używanego sprzętu komputerowego.

4. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez beneficjenta, nie więcej jednak niż:

- 1) 40% kosztów kwalifikowalnych, z zastrzeżeniem pkt 2-5;
- 2) 50% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej przez osobę fizyczną, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończyła 40 roku życia;
- 3) 50% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, obszarach NATURA 2000 oraz

związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach odrębnych;

- 4) 60% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach odrębnych, przez osobę, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończyła 40 roku życia;
- 5) 75% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej w związku z wdrażaniem dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68) – na podstawie umów zawartych do dnia 30 kwietnia 2008 r.; w zakres operacji mogą wchodzić inwestycje związane z przechowywaniem nawozów naturalnych lub kiszzonek.

5. W przypadku wspólników spółki cywilnej refundacji podlegają koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjenta, nie więcej jednak niż:

- 1) 50% kosztów kwalifikowalnych, jeżeli żaden ze wspólników w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończył 40 roku życia;
- 2) 60% kosztów kwalifikowalnych, jeżeli żaden ze wspólników w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończył 40 roku życia, a operacja jest realizowana na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach odrębnych.

6. Za operację realizowaną na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego

Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach odrębnych uważa się operację obejmującą wyłącznie budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją budynków lub budowli, lub wyposażenie budynków lub budowli wchodzących w skład gospodarstwa, lub wyposażenie pastwisk, zakładanie, wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich położonych na tych obszarach lub operację realizowaną w gospodarstwie, w którym co najmniej 50% użytków rolnych położonych jest na tych obszarach.

7. Pomoc na realizację operacji na obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej może być przyznana, jeżeli obszar ten jest objęty siecią NATURA 2000 albo określony jako związany z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

8. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi maksymalnie 300 tys. złotych na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo.

9. Przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 8, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych.

10. Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. złotych.

11. Przepis ust. 10 nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa w urządzenia do składowania nawozów naturalnych lub związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

§ 9. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1, zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych (łącznie ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi) wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia, koszty rozbiórki i utylizacji materiałów

szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, z zastrzeżeniem ust. 4;

- 2) zakupu maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania, suszenia, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, sprzedaży bezpośredniej, w szczególności sprzętu do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągników rolniczych, przyczep rolniczych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania lub składowania pasz, maszyn lub urządzeń do pojenia, zadawania pasz, urządzeń do pozyskiwania, przechowywania mleka;
- 3) zakładania lub wyposażania sadów lub plantacji wieloletnich, z wyłączeniem zakładania plantacji choinek, wiśni, malin, truskawek, porzeczek oraz roślin na cele energetyczne, w tym:
 - a) koszty zakupu materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego przeznaczonego do założenia sadu lub plantacji, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat; w przypadku gatunków roślin uprawnych wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271 i Nr 80, poz. 541) kosztem kwalifikowalnym jest zakup materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego kategorii kwalifikowany, z tym że jeżeli do krajowego rejestru nie wpisano żadnej odmiany gatunku rośliny uprawnej, który jest wymieniony w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie kosztem kwalifikowalnym może być zakup materiału szkółkarskiego CAC,
 - b) koszty grodzenia, wyposażania sadów i plantacji wieloletnich w niezbędne urządzenia techniczne i technologiczne;
- 4) wyposażania pastwisk lub wybiegów dla zwierząt, w szczególności koszty grodzenia lub budowy wiat;
- 5) zaopatrzenia gospodarstw rolnych w wodę, w tym budowy ujęć wody, zakupu urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania, magazynowania wody, nawodnień ciśnieniowych;
- 6) instalacji lub budowy budynków lub budowli, zakupu maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska, w tym do składowania odchodów zwierzęcych

lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu, oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej lub służących poprawie warunków utrzymania zwierząt lub poprawie higieny produkcji;

- 7) zakupu, instalacji lub budowy innych niż wymienione w pkt 5 i 6 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym utwardzanie placów manewrowych, zakup i instalacja urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych;
- 8) zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych;
- 9) rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 2, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

2. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 2, zalicza się koszty w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, obejmujące koszty:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji w szczególności:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) operatów wodnoprawnych,
 - d) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - e) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - f) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - g) projektów technologicznych;
- 2) opłat za patenty lub licencje;
- 3) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

3. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 7, zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu.

4. Kosztem kwalifikowalnym może być koszt budowy nowego budynku inwentarskiego przeznaczonego do produkcji trzody chlewnej (chlewni) albo drobiu (kurnika), wyłącznie w przypadku gdy celem budowy budynku jest przeniesienie

produkcji z istniejącego budynku inwentarskiego, będącego w posiadaniu wnioskodawcy. Ograniczenie to nie dotyczy wnioskodawcy, który jest beneficjentem działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem.

5. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty zakupu maszyn lub urządzeń używanych nieprzekraczające ich wartości rynkowej oraz ceny nowych podobnych maszyn i urządzeń, jeżeli:

- 1) w dniu zakupu nie były one starsze niż 5 – letnie;
- 2) nie zostały wcześniej nabyte z wykorzystaniem pomocy krajowej lub pochodzącej z Unii Europejskiej;
- 3) mają właściwości techniczne niezbędne do realizacji operacji i spełniają obowiązujące normy i standardy;
- 4) ich zakup będzie potwierdzony fakturą oraz dowodem dokonania płatności bezgotówkowej przeprowadzonej poleceniem przelewu;
- 5) zostały zakupione od podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży takich maszyn lub urządzeń.

§ 10. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji oraz co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, informację o możliwości składania w danym roku wniosków o przyznanie pomocy.

2. Wniosek o przyznanie pomocy można składać po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, nie rzadziej niż co 14 dni, informacje o liczbie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w danym roku realizacji Programu i zapotrzebowaniu na środki wynikającym z tych wniosków, z podziałem na województwa.

4. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku realizacji Programu upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji określającej, że zapotrzebowanie, o którym mowa w ust. 3, osiągnęło co najmniej 120% dostępnych środków w danym roku w danym województwie, lecz nie później niż w dniu 31 grudnia danego roku.

§ 11. 1. W jednym roku można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) na podstawie uprzednio złożonego wniosku o przyznanie pomocy nie przyznano pomocy;
- 2) wnioskodawca ubiega się o pomoc na realizację operacji, w przypadku której refundacji podlega maksymalnie 75% kosztów kwalifikowalnych; w takim przypadku składa się oddzielny wniosek o przyznanie pomocy.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji, właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

2. Z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy Agencja wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

§ 13. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o ile został nadany;
- 2) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) informacje o kwalifikacjach zawodowych;
- 4) charakterystykę prowadzonej działalności;
- 5) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów, zakresu i kosztów;
- 6) plan finansowy operacji;
- 7) informacje dotyczące gospodarstwa;
- 8) informację o załącznikach;
- 9) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą;
- 10) zestawienie rzeczowo – finansowe operacji.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymagane dokumenty, o których mowa w ust. 4.

3. Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 10 ust. 1.

4. Formularz wniosku o przyznanie pomocy zawiera wykaz dokumentów, które powinny być dołączone do wniosku, z wyraźnym zaznaczeniem tych dokumentów, których niedołączenie skutkuje nieprzyznaniem pomocy oraz wzory oświadczeń.

5. Wnioskodawca informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem, niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 14. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy został złożony po terminie lub nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach, lub nie dołączono do niego co najmniej jednego z dokumentów których niedołączenie skutkuje nieprzyznaniem pomocy, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej „ustawą”, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie spełnia innych niż określone w ust. 1 i 2 wymagań, Agencja wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

4. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął w terminie:

- 1) żadnego z braków, Agencja nie przyznaje pomocy; przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio;
- 2) wszystkich braków, Agencja wzywa ponownie wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

5. Jeżeli wnioskodawca, pomimo ponownego wezwania do usunięcia braków, nie usunął wszystkich braków w terminie, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

6. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo – finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

§ 15. 1. Pomoc przysługuje według kolejności złożenia wniosków o przyznanie pomocy.

2. Wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie 4 miesięcy od dnia jego złożenia.

3. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 2, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

§ 16. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy, Agencja wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonym przez Agencję terminie w celu zawarcia umowy albo odmówił jej podpisania, Agencja nie przyznaje pomocy, chyba że wnioskodawca stawiał się w celu podpisania umowy i ją podpisał w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z Agencją przed upływem wyznaczonego w wezwaniu terminu, nie dłuższym niż miesiąc, albo
- 2) wyznaczonym przez Agencję, nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

3. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 2, przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

§ 17. Agencja, na uzasadnioną prośbę wnioskodawcy, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy, przy czym przedłużenie terminu o więcej niż miesiąc wymaga udokumentowania przez wnioskodawcę przyczyny przedłużenia.

§ 18. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy Agencja, na prośbę wnioskodawcy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:

- 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

3. W przypadku przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w ramach postępowania w sprawie przyznania pomocy, po zakończeniu tego postępowania, do ustalenia kolejności w jakiej przysługuje pomoc przyjmuje się, że wniosek został złożony w dniu przywrócenia terminu.

§ 19. 1. Wezwanie przez Agencję wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie wnioskodawcę.

§ 20. 1. W razie śmierci wnioskodawcy, rozwiązania osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przekształcenia wnioskodawcy lub innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części gospodarstwa wnioskodawcy w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, następcą prawnym wnioskodawcy albo nabywcą gospodarstwa lub jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy.

2. Wniosek złożony przez wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1, Agencja pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

§ 21. 1. Umowę zawiera się na formularzu, opracowanym przez Agencję i udostępnionym na stronie internetowej Agencji.

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) osiągnięcia celu operacji i zachowania tego celu przez 5 lat;
- 2) niefinansowania realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 3) ograniczeń lub warunków w zakresie:
 - a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
 - b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą- przez 5 lat;
- 4) umożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat;
- 6) informowania Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy przez 5 lat.

3. Pięcioletni okres, którego dotyczą zobowiązania, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3 – 6, liczy się od dnia dokonania przez Agencję płatności:

- 1) ostatecznej – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
- 2) w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostały zrefundowane koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 9 – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
- 3) w wyniku której w ramach operacji zostały zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 – 8 i ust. 2 – w przypadku

operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu.

4. Umowa zawiera również postanowienia dotyczące warunków i sposobu pozyskiwania przez Agencję od beneficjenta danych, o których mowa w art. 7 ust. 4 ustawy.

5. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta określonych w ust. 2:

- 1) pkt 1 i 2 jest nieważna;
- 2) pkt 3 może być dokonana w wyjątkowych okolicznościach.

§ 22. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, beneficjent podpisuje w obecności upoważnionego pracownika Agencji. Weksel wraz z deklaracją wekslową składa się w oddziale regionalnym Agencji w dniu zawarcia umowy.

3. Beneficjent będący osobą fizyczną dołącza do umowy oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;
- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami są osoby fizyczne – również ich małżonków, o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy, albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności majątkowej.

§ 23. 1. Warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa umowa, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 24. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu beneficjent składa w oddziale regionalnym Agencji, przed planowanym dniem złożenia wniosku o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu:

- 1) umowę leasingu wraz z harmonogramem spłat,
- 2) oryginał albo kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez finansującego faktury sprzedaży rzeczy będących przedmiotem leasingu wystawionej przez zbywcę na rzecz finansującego
- w terminie określonym w umowie.

§ 25. 1. Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa umowa, z tym że są one wypłacane na wniosek o płatność.

2. Wniosek o płatność składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

3. Formularz wniosku o płatność zawiera w szczególności wykaz dokumentów, które powinny być dołączone do wniosku.

4. Do wniosku o płatność stosuje się przepis § 12 ust. 2.

§ 26. 1. Jeżeli wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek, lub dokumenty nie spełniają innych wymagań, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania, nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent, pomimo ponownego wezwania, nie usunął braków Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

4. Agencja, w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność, może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 27. 1. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy i dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.

2. Do trybu rozpatrywania wniosku o płatność stosuje się przepisy § 17 i 19.

§ 28. 1. W razie śmierci, rozwiązania, przekształcenia albo połączenia beneficjenta z innym podmiotem, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. W przypadku następstwa prawnego będącego wynikiem śmierci beneficjenta, jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu

o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- 2) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje Agencji prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy, dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. W przypadku nierozpatrzenia wniosku następcy w terminie, o którym mowa w ust. 8, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

10. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się przepisy § 13 ust. 1 pkt 1-3, 6 i 7, ust. 2 i 4, § 14 ust. 2 - 6 oraz § 16 – 19.

§ 29. 1. W razie nabycia gospodarstwa albo jego części, objętych realizacją inwestycji w ramach operacji, pomoc może być przyznana nabywcy po uprzednim zgłoszeniu Agencji przez beneficjenta zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy.

2. Agencja, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w ust. 1, ustala, czy względy ekonomiczne oraz osiągnięcie i zachowanie celów działania, o którym mowa w § 1, uzasadniają zbycie gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji

oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.

3. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 2, Agencja może żądać od beneficjenta przedłożenia stosownych dokumentów lub złożenia wyjaśnień.

§ 30. 1. Wniosek nabywcy o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem nabywcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia nabycia gospodarstwa albo jego części, o których mowa w § 29 ust.1.

2. Do wniosku nabywcy dołącza się dokument potwierdzający nabycie gospodarstwa albo jego części, o których mowa w § 29 ust.1.

3. W przypadku złożenia wniosku nabywcy, po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

4. Wniosek nabywcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

5. W przypadku nierozpatrzenia wniosku nabywcy w terminie, o którym mowa w ust. 4, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

6. Do wniosku nabywcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się przepisy § 13 ust. 1 pkt 1-3, 6 i 7, ust. 2 i 4, § 14 ust. 2 - 6 oraz § 16 – 19.

§ 31. 1. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części nie może przekraczać kwoty niewypłaconej części pomocy temu beneficjentowi.

2. Następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa beneficjenta albo części tego gospodarstwa pomoc przyznaje się w wysokości kwoty niewypłaconej części pomocy, z uwzględnieniem § 8.

3. Umowa zawarta z następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą gospodarstwa albo jego części określa warunki kontynuacji realizowanej operacji.

4. Do umowy, o której mowa w ust. 3, w tym do warunków kontynuacji realizowanej operacji, stosuje się przepisy § 2 - 7 oraz § 21 – 23.

§ 32. 1. W przypadkach określonych w § 28 i 29 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części do wysokości limitu, o którym mowa w § 8 ust. 8.

2. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub części tego gospodarstwa i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub części tego gospodarstwa przekracza limit, o którym mowa w § 8 ust. 8, następca prawny beneficjenta i nabywca gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy wypłaconej przed zaistnieniem następstwa prawnego albo nabycia gospodarstwa beneficjenta lub części tego gospodarstwa, jeżeli ten następca albo nabywca realizuje zobowiązania beneficjenta.

§ 33. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym.

§ 34. 1. Innymi, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 kategoriami siły wyższej lub wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot całości albo części pomocy, są:

- 1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;
- 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;
- 3) wypadek lub awaria skutkujące zniszczeniem budynku, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;

- 4) kradzież mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, która nastąpiła na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta;
- 5) wystąpienie organizmów kwarantannowych roślin, gdy ich wystąpienie wpływa na możliwość realizacji zobowiązań beneficjenta;
- 6) przeniesienie przez beneficjenta, za zgodą Agencji, w okresie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej, własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy i przejmie zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 7) zmiana, za zgodą Agencji, w okresie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej, przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu działania, o którym mowa w § 1.

2. Sposób postępowania beneficjenta i Agencji w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa umowa.

3. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 6 i 7, Agencja uwzględnia przepis art. 72 rozporządzenia nr 1698/2005.

§ 35. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 oraz w § 34 ust. 1, beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 23 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 36. 1. Podmiot, któremu przyznano dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”, może złożyć wniosek o przyznanie pomocy po zrealizowaniu tego projektu, a w przypadku gdy dofinansowanie to przyznano na

realizację kilku projektów - po zrealizowaniu ostatniego z projektów, nie wcześniej niż:

- 1) w roku następującym po roku, w którym złożył ostatni wniosek o płatność dotyczący odpowiednio tego projektu albo ostatniego z projektów - w przypadku pomocy przyznanej w wysokości od 100 do 200 tys. zł;
- 2) w drugim roku następującym po roku, w którym złożył ostatni wniosek o płatność dotyczący odpowiednio tego projektu albo ostatniego z projektów - w przypadku pomocy przyznanej w wysokości powyżej 200 tys. zł.

2. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy wcześniej niż w roku określonym w ust. 1, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku gdy wysokość przyznanej pomocy jest niższa niż 100 tys. zł.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 244).

Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa

1. Kierunki studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których ukończenie uznaje się za posiadanie wykształcenia wyższego rolniczego:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;
- 4) technika rolnicza i leśna;
- 5) zootechnika;
- 6) architektura krajobrazu.

2. W przypadku ukończenia studiów na kierunku innym niż wymieniony w ust. 1, za kierunek, którego ukończenie uznaje się za posiadanie wykształcenia wyższego rolniczego uznaje się kierunki studiów, na których w zakres kształcenia wchodziły przedmioty dotyczące technologii produkcji roślinnej, zwierzęcej lub melioracji wodnych w wymiarze co najmniej 120 godzin.

3. Zawody i specjalności, których posiadanie uznaje się za wykształcenie średnie rolnicze:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca o specjalności:
 - a) hodowla drobiu,
 - b) hodowla zwierząt;
- 5) technik hodowca koni;
- 6) technik pszczelarz;
- 7) technik rybactwa śródlądowego, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb;

- 8) technik weterynarii, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę zwierząt;
- 9) technik ekonomista o specjalności:
 - a) ekonomika i rachunkowość przedsiębiorstw rolniczych,
 - b) rachunkowość i rynek rolny;
- 10) technik towaroznawca o specjalności surowce rolne;
- 11) technik agrobiznesu;
- 12) technik mechanizacji rolnictwa;
- 13) technik melioracji wodnych;
- 14) technik inżynierii środowiska i melioracji.

4. Zawody i specjalności, których posiadanie uznaje się za wykształcenie zasadnicze zawodowe rolnicze:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 5) rybak śródlądowy, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb.

5. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmuje co najmniej jedno z następujących zagadnień:

- 1) ekonomika rolnictwa;
- 2) organizacja lub technologia produkcji rolniczej;
- 3) marketing artykułów rolnych;
- 4) rachunkowość rolnicza;
- 5) agrobiznes.

6. Tytuły kwalifikacyjne, tytuły zawodowe i tytuły zawodowe mistrza w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej:

- 1) rolnik:
 - a) wykwalifikowany rolnik,
 - b) mistrz rolnik;
- 2) rolnik upraw polowych:
 - a) wykwalifikowany rolnik upraw polowych,
 - b) mistrz – rolnik upraw polowych;

- 3) rolnik łąkarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik łąkarz,
 - b) mistrz – rolnik łąkarz;
- 4) rolnik chmielarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik chmielarz,
 - b) mistrz – rolnik chmielarz;
- 5) rolnik hodowca bydła:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca bydła,
 - b) mistrz – rolnik hodowca bydła;
- 6) rolnik hodowca trzody chlewnej:
 - wykwalifikowany rolnik hodowca trzody chlewnej,
 - mistrz – rolnik hodowca trzody chlewnej;
- 7) rolnik hodowca owiec:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca owiec,
 - b) mistrz – rolnik hodowca owiec;
- 8) rolnik hodowca koni:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca koni,
 - b) mistrz – rolnik hodowca koni;
- 9) hodowca drobiu:
 - a) wykwalifikowany hodowca drobiu,
 - b) mistrz – hodowca drobiu;
- 10) hodowca zwierząt futerkowych:
 - a) wykwalifikowany hodowca zwierząt futerkowych,
 - b) mistrz – hodowca zwierząt futerkowych;
- 11) pszczelarz:
 - a) wykwalifikowany pszczelarz,
 - b) mistrz pszczelarz;
- 12) ogrodnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik,
 - b) mistrz ogrodnik;
- 13) ogrodnik sadownik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik sadownik,
 - b) mistrz – ogrodnik sadownik;
- 14) ogrodnik szkółkarz:

- a) wykwalifikowany ogrodnik szkółkarz,
- b) mistrz – ogrodnik szkółkarz;
- 15) ogrodnik warzywnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik warzywnik,
 - b) mistrz – ogrodnik warzywnik;
- 16) ogrodnik upraw kwiaciarskich:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik upraw kwiaciarskich,
 - b) mistrz – ogrodnik upraw kwiaciarskich;
- 17) ogrodnik pieczarkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik pieczarkarz,
 - b) mistrz – ogrodnik pieczarkarz;
- 18) traktorzysta – wykwalifikowany traktorzysta;
- 19) traktorzysta kombajnista – wykwalifikowany traktorzysta kombajnista;
- 20) rolnik obsługi maszyn rolniczych – mistrz rolnik obsługi maszyn rolniczych;
- 21) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych:
 - a) wykwalifikowany mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych,
 - b) mistrz – mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 22) rybak stawowy, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak stawowy,
 - b) mistrz – rybak stawowy;
- 23) rybak jeziorowy, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak jeziorowy,
 - b) mistrz – rybak jeziorowy;
- 24) rybak rzeczny, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak rzeczny,
 - b) mistrz – rybak rzeczny;
- 25) rybak śródlądowy, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzi się chów lub hodowlę ryb.

7. Inne formy wykształcenia rolniczego równoważne z uzyskaniem tytułów kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 6:

- 1) ukończenie zespołu przysposobienia rolniczego;
- 2) ukończenie szkoły przysposobienia rolniczego.

UZASADNIENIE

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Charakter rozporządzenia jest w znacznej mierze zdeterminowany regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie, przede wszystkim rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFFROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005), aktami prawnymi wydanymi na jego podstawie, jak również innymi przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi tego zakresu spraw.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich określa działania ujęte w Programie na lata 2007-2013, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz ogólne warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej. Ustawa ta ustanawia ramy przyznawania pomocy i zawiera upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych koniecznych do stworzenia systemu wdrażania działań PROW na lata 2007-2013.

Na podstawie art. 22 ww. ustawy podstawą do przyznania pomocy beneficjentom przedmiotowego działania jest umowa a nie decyzja administracyjna. Do postępowań w sprawach przyznania pomocy prowadzonych przez podmioty wdrażające nie stosuje się wobec tego przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów wskazanych w ww. ustawie. Konieczne jest zatem przyjęcie szczegółowych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między wnioskodawcą lub beneficjentem działania a podmiotem wdrażającym, trybu postępowania przy przyznawaniu pomocy i trybu jej wypłaty na etapie realizacji operacji po zawarciu umowy.

Rozporządzenie ma zapewnić stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, w związku z tym określa szczegółowo warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc;
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części może być przyznana pomoc oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy;
- 5) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy uregulowano szczegółowo wysokość i zakres pomocy, kryteria przyznania pomocy dotyczące beneficjenta i realizowanej przez niego operacji. Rozporządzenie określa także tryb (w tym terminy) rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność, zawierania umów oraz wypłaty pomocy.

Program określa ogólnie beneficjenta działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Natomiast przepisy rozporządzenia, poprzez wprowadzenie warunków podmiotowych, stanowiących kryteria dostępu dla ubiegających się o wsparcie w ramach działania, precyzują postanowienia Programu w tym zakresie. Działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” jest kontynuacją działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, stąd też określając podmiotowe kryteria dostępu kierowano się doświadczeniami z wdrażania działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”. Grupą docelową pomocy udzielanej w ramach działania są producenci rolni działający jako osoba fizyczna, osoba prawna, spółka osobowa w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych lub prowadzący działalność w oparciu o umowę spółki cywilnej - posiadacze

gospodarstw rolnych prowadzący działalność rolniczą, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

W przypadku osób fizycznych pomoc jest skierowana do osób pełnoletnich, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończyły 60 roku życia i posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Kwalifikacje zawodowe zostały określone podobnie jak w działaniach „Renty strukturalne” i „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w celu zapewnienia maksymalnej spójności w tym zakresie pomiędzy działaniami. W tym celu wprowadza się również wyjątek dotyczący warunku posiadania wymaganych kwalifikacji zawodowych dla beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” – będą oni mogli otrzymać pomoc mimo nieposiadania na dzień składania wniosku o przyznanie pomocy wymaganych kwalifikacji zawodowych, pod warunkiem jednak, że uzupełnią wykształcenie najpóźniej w terminie wyznaczonym w związku z przyznaniem pomocy na podstawie przepisów w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”. W przypadku osób fizycznych za wymagane kwalifikacje zawodowe uznaje się wykształcenie rolnicze na poziomie wyższym lub średnim, lub wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe. Jeżeli wnioskodawca posiada tytuł kwalifikacyjny, tytuł zawodowy lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej można uznać, że posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, pod warunkiem, że udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie. Natomiast w przypadku wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego lub zasadniczego zawodowego innego niż rolnicze wymagany jest co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie.

W odniesieniu do wspólników spółek cywilnych określa się kryteria, które powinien spełniać każdy ze wspólników spółki oraz kryteria, które powinny być spełnione w odniesieniu do spółki cywilnej, w tym posiadanie gospodarstwa o odpowiedniej wielkości ekonomicznej oraz prowadzenie w ramach umowy spółki działalności rolniczej.

Program określa ogólnie kryteria dotyczące inwestycji, która może być objęta pomocą w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Przepisy rozporządzenia precyzują postanowienia Programu, określając okres realizacji inwestycji i termin wystąpienia z wnioskami o płatność. Regulują ponadto ww. kwestie w odniesieniu do operacji obejmujących nabycie rzeczy będących przedmiotem leasingu. W ramach działania dopuszcza się wyłącznie leasing

prowadzący do przeniesienia własności rzeczy na beneficjenta. Na potrzeby rozporządzenia, w odniesieniu do inwestycji, identyfikuje się dwa następujące etapy: etap przygotowania inwestycji oraz etap jej realizacji. W działaniu „Modernizacja gospodarstw rolnych” pomoc jest przyznawana na inwestycje, których realizacja nie została rozpoczęta przed dniem podpisania umowy. Natomiast koszty związane z przygotowaniem inwestycji (zaliczane do kosztów ogólnych) można ponosić przed podpisaniem umowy, ale nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r.

Rozporządzenie określa formę pomocy udzielanej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, jaką jest refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji oraz poziom i wysokość udzielanej pomocy. Przyznany poziom pomocy (od 40 do 60% kosztów kwalifikowalnych) zależy od wieku beneficjenta oraz rodzaju obszaru, na którym realizuje inwestycję, bądź na którym położona jest większa część jego gospodarstwa. Natomiast pomoc w postaci zwrotu maksymalnie 75% kosztów kwalifikowalnych dotyczy inwestycji takich jak urządzenia do przechowywania nawozów naturalnych oraz kiszzonek, realizowanych na obszarach szczególnie narażonych (OSN).

Działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” należy do grupy działań o charakterze inwestycyjnym. Beneficjent realizuje swoją operację (projekt), na którą składa się szereg inwestycji wpisujących się w zakres określony w Programie, a pomoc udzielana w ramach przedmiotowego działania jest refundacją określonej części kosztów kwalifikowalnych. Konieczne jest zatem określenie kosztów kwalifikowalnych oraz określenie rodzajów kosztów kwalifikowalnych, będących podstawą do wyliczenia i wypłaty pomocy. Przepisy rozporządzenia, uwzględniając wspólnotowe reguły dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku działań o charakterze inwestycyjnym (rozporządzenie Komisji Nr 1974/2006), wprowadzają regulacje odnośnie zakresu, formy oraz zasad ponoszenia kosztów kwalifikowalnych. Zakres kosztów kwalifikowalnych został określony z uwzględnieniem regulacji wspólnotowych, tj. rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFFROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005) oraz rozporządzenia Komisji Nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006). Rozporządzenie określa szczegółowo koszty kwalifikowalne,

w celu wskazania inwestycji, na które udzielane będzie wsparcie. Są to inwestycje uznane za pożądane i istotne z punktu widzenia rozwoju rolnictwa w Polsce. Biorąc pod uwagę konieczność unikania wsparcia inwestycji tego samego typu z różnych źródeł, w działaniu „Modernizacja gospodarstw rolnych” wyklucza się możliwość dofinansowania zakładania plantacji roślin na cele energetyczne, gdyż zakłada się, że wsparcie na tego typu inwestycje może być udzielane ze środków krajowych. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty ogólne, związane bezpośrednio z przygotowaniem i realizacją operacji, w części stanowiącej do 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.

Regulując tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność rozporządzenie określa sposób naboru wniosków o przyznanie pomocy, zakres informacji, które zawiera wniosek o przyznanie pomocy, zasady ubiegania się o pomoc, zasady i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki, w których podmiot wdrażający: nie przyznaje pomocy, pozostawia wniosek bez rozpatrzenia lub wzywa do usunięcia braków. Pomoc przyznawana jest na podstawie umowy zawieranej w formie pisemnej między podmiotem wdrażającym, którym jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa a beneficjentem. Rozporządzenie zawiera szczegółowe regulacje dotyczące m. in. postanowień umowy w zakresie praw i obowiązków stron, przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań oraz ogólne warunki wypłaty środków finansowych. Zgodnie z rozporządzeniem w umowie powinny być zawarte zobowiązania beneficjenta dotyczące osiągnięcia i zachowania celu operacji przez 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej oraz dotyczące ograniczeń w zakresie zmiany sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą w tym okresie. Oznacza to, że uzyskując pomoc beneficjent decyduje się na prowadzenie przez najbliższe 5 lat działalności rolniczej. Niespełnienie zobowiązań wiąże się z koniecznością zwrotu środków publicznych wraz z odsetkami, chyba że wystąpi zdarzenie o charakterze siły wyższej albo wyjątkowa okoliczność, określona w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku operacji bądź części operacji obejmujących nabycie rzeczy będących przedmiotem leasingu umowa może określać termin na spełnienie zobowiązań liczony od dnia dokonania przez Agencję płatności pośredniej.

Zaproponowane w rozporządzeniu przepisy dotyczące trybu postępowania w sprawie przyznania i wypłaty pomocy są wynikiem doświadczeń z wdrażania

działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”. Głównym zastrzeżeniem do systemu wdrożenia działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” zgłaszanym przez beneficjentów tego działania był długi okres rozpatrywania wniosków przez podmiot wdrażający. W celu zapewnienia bieżącej obsługi wniosków, biorąc pod uwagę konieczność szczegółowej weryfikacji wniosku oraz średni czas niezbędny na rozpatrzenie wniosku, w rozporządzeniu określono termin na rozpatrzenie wniosku tj. 4 miesiące od dnia złożenia wniosku. Jednocześnie określono, że w przypadku gdy dotrzymanie przez podmiot wdrażający tego terminu nie jest możliwe, należy zawiadomić wnioskodawcę o przyczynach zwłoki i wskazać nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

Rozporządzenie wprowadza przepisy dotyczące obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków, przedłużenia terminu i przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, a także wstrzymania biegu terminów.

Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozporządzenie określa zasady przyznawania pomocy w przypadku następstwa prawnego, do którego dochodzi na skutek śmierci, rozwiązania albo przekształcenia beneficjenta (§ 28 rozporządzenia) oraz reguluje zasady przyznawania pomocy nabywcy gospodarstwa albo jego części (§ 29 rozporządzenia). Nie przewiduje się natomiast rozwiązania umożliwiającego wstępowanie do toczącego się postępowania w sprawie przyznania pomocy następcy prawnemu wnioskodawcy (§ 20 rozporządzenia). Ubiegając się o przyznanie pomocy wnioskodawca przedstawia szereg informacji pozwalających podmiotowi wdrażającemu na zweryfikowanie wszystkich podmiotowych kryteriów dostępu. Proces weryfikacji jest czasochłonny i każda zmiana we wniosku będzie powodowała jego wydłużenie. Biorąc pod uwagę terminy określone w rozporządzeniu, w których odbywa się rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy oraz konieczność zapewnienia sprawnej obsługi składanych wniosków, rozporządzenie nie przewiduje możliwości zmiany podmiotu wnioskującego o przyznanie pomocy.

Na podstawie art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 państwa członkowskie mogą uznać w szczególności kategorie siły wyższej lub wyjątkowe okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie będzie wymagany częściowy lub całkowity zwrot pomocy otrzymanej przez beneficjenta, mimo niedotrzymania przez niego podjętych zobowiązań. Korzystając z takiej możliwości rozporządzenie określa kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w art. 47 rozporządzenia Komisji, w przypadku wystąpienia których, nie jest wymagany zwrot pomocy.

Rozporządzenie w § 37 wprowadza dodatkowy mechanizm w zakresie ubiegania się o pomoc przez beneficjentów działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”. W związku ze spodziewanym dużym napływem wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” w pierwszym roku wdrażania Programu, a także w celu zapewnienia możliwości złożenia wniosków w pierwszej kolejności podmiotom, które jeszcze nie korzystały ze środków wspólnotowych, wprowadza się ograniczenia co do terminu ubiegania się o pomoc dla beneficjentów działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”, którzy uzyskali pomoc powyżej 100 tys. zł. Rozwiązanie to będzie dotyczyło pierwszych lat wdrażania Programu.

Określony w rozporządzeniu zakres i tryb udzielania pomocy podmiotom uprawnionym, w szczególności sposób postępowania z wnioskiem o przyznanie pomocy i wnioskiem o płatność, z uwzględnieniem terminów oraz zasad rozliczania operacji mają na celu wprowadzenie do systemu prawnego szczegółowych regulacji w obszarze przedmiotowego działania, objętego PROW 2007-2013 oraz zapewnienie sprawnego wdrożenia tego działania.

Rozporządzenie wchodzi w życie w z dniem ogłoszenia. Nie sprzeciwiają się temu zasady demokratycznego państwa prawnego. Rozwiązanie takie jest podyktowane potrzebą maksymalnego przyspieszenia rozpoczęcia wdrażania działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Termin wejścia w życie rozporządzenia ma bezpośredni wpływ na tempo realizacji Programu w kategoriach rzeczowych i finansowych. Rozwiązanie to jest korzystne dla potencjalnych beneficjentów - podmiotów planujących zadania inwestycyjne w zakresie zgodnym z warunkami działania, oczekujących obecnie na otwarciu naboru wniosków o pomoc, które nastąpi zgodnie z zasadami określonymi w § 10 rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym projekt rozporządzenia nie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wpłynęło jedno zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem niniejszego rozporządzenia od Instytutu Parazytologii, im. W. Stefańskiego PAN. Postulowano wprowadzenie przepisów umożliwiających udzielanie pomocy finansowej na modernizację gospodarstw placówkom Polskiej Akademii Nauk, prowadzącym gospodarstwa o charakterze doświadczalnym. Postulat nie został przyjęty, o czym zainteresowanego pracami poinformowano pisemnie.

Rozporządzenie znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy potencjalnych beneficjentów i beneficjentów działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, którymi mogą być osoby fizyczne, osoby prawne, spółki prawa handlowego nieposiadające osobowości prawnej oraz wspólnicy spółek cywilnych, prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą jako posiadacze samoistni lub zależni gospodarstw. Pomoc może być przyznana potencjalnemu beneficjentowi, który spełnia warunek dotyczący kwalifikacji zawodowych oraz nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich.

Ponadto:

- 1) w przypadku osób fizycznych, pomoc może być przyznana osobie, która w dniu ubiegania się o pomoc spełnia następujące warunki:
 - a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) jest pełnoletnia i nie ukończyła wieku 60 lat;
- 2) w przypadku osób prawnych oraz spółek prawa handlowego nieposiadających osobowości prawnej pomoc może być przyznana, jeżeli podmiot jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, a podstawowym rodzajem prowadzonej działalności jest działalność rolnicza.

2. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Budżet działania zostanie określony w PROW na lata 2007-2013 przyjętym przez Komisję Europejską. Przyjęcie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa, związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy w wysokości 25% środków finansowych. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania w ramach PROW na lata 2007-2013 z budżetu krajowego zostaną zaplanowane w ustawach budżetowych na kolejne lata.

Środki finansowe publiczne przewidziane na udzielanie wsparcia w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” wynoszą 1,65 mld euro, z czego 75% będzie pochodzić z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007 – 2013 wyniesie co najmniej 50 tysięcy.

Ponadto wydatki z budżetu państwa będą związane z finansowaniem kosztów obsługi wniosków oraz prowadzenia działań kontroli na miejscu. Wydatki te zostaną pokryte z planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na kolejne lata.

3. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy, niezbędnych do realizacji inwestycji modernizacyjnych w gospodarstwach.

4. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki, stymulując rozwój sektora rolnego.

5. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rozwój obszarów wiejskich na terenie całego kraju. Umożliwi wprowadzenie instrumentu wsparcia modernizacji gospodarstw rolnych, który realizowany na warunkach określonych w rozporządzeniu, wpłynie na poprawę konkurencyjności sektora rolnego, przekładając się jednocześnie na wzrost gospodarczy w skali poszczególnych regionów i kraju. Omawiany instrument wsparcia wpłynie na poprawę warunków prowadzenia produkcji rolnej w aspekcie ochrony środowiska, poprawy higieny i bezpieczeństwa żywności oraz warunków utrzymania zwierząt.

Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 16 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich dokonany będzie podział środków w ramach działania

na poszczególne województwa. Mechanizm ten zapewni odpowiedni dostęp do pomocy na obszarze całego kraju, co wpłynie korzystnie na zrównoważony rozwój regionów.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia został również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej.

W ramach konsultacji społecznych, w wyznaczonym na terminie, wpłynęły uwagi zgłoszone przez Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych. Uwagi dotyczyły przepisów regulujących zasady przyznawania pomocy na operacje, obejmujące nabycie rzeczy będących przedmiotem leasingu. Uwagi zostały odrzucone jako niezasadne.

Ponadto, po upływie wyznaczonego terminu, wpłynęły uwagi Krajowej Rady Izb Rolniczych, dotyczące:

- 1) zasad przyznawania pomocy na operację; Wątpliwości dotyczyły przepisu określającego, że pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną ekonomicznie, w tym pod względem jej kosztów, który to w opinii KRiR jest nieprecyzyjny.

Przepis wskazuje zasadę, zgodnie z którą pomoc można przyznać na operację uzasadnioną ekonomicznie, czyli taką, której planowane koszty realizacji są racjonalne i uzasadnione. W związku z tym doprecyzowanie tego przepisu nie jest konieczne.

2) kosztów kwalifikowalnych; KRIr przedstawia propozycję rozszerzenia przepisu dotyczącego kosztów kwalifikowalnych o koszty poniesione na utwardzenie dróg dojazdowych do gospodarstwa.

Przepis określa, że do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty zakupu lub budowy elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej i wymienia przykładowe inwestycje, takie jak np. utwardzanie placów manewrowych. W związku z ogólnym charakterem przepisu, jego rozbudowa w sposób zaproponowany przez KRIr nie jest zasadna.

3) terminu rozpatrywania wniosków; KRIr proponuje skrócenie terminu na rozpatrywanie wniosków. Proponowane w projekcie rozporządzenia terminy: 4 miesiące na rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy oraz 3 miesiące na rozpatrzenie wniosku o płatność, zostały określone na podstawie analizy procesu rozpatrywania wniosków. W związku z tym zgłoszona przez KRIr uwaga nie może zostać uwzględniona.

4) przepisów określających mechanizm w zakresie ubiegania się o pomoc przez beneficjentów działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”. Powody, dla których wprowadza się ww. mechanizm zostały przedstawione w uzasadnieniu. Uwaga KRIr nie została przyjęta.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: